

**Statistikdokumentation for
Voksen- og efteruddannelse - Højskoler 2015**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at give en samlet beskrivelse af befolkningens deltagelse i kurser på højskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler. Der registreres kursusforløb som falder indenfor højskolelovens rammer og som er berettiget til statsligt tilskud. Kurser, der ikke ydes statsstøtte medtages dog også, hvis de kan karakteriseres som alm. højskolekurser. De indsamlede data indgår i Danmarks Statistiks kursistregister sammen med data fra en række andre områder indenfor kursusvirksomhed for voksne.

2 Indhold

Statistikken giver en samlet beskrivelse af befolkningens deltagelse i højskolekurser og kurser på husholdnings- og håndarbejdsskoler. Der indsamles data for deltagere på korte kurser, dvs. kurser på under 12 uger, og lange kurser, dvs. kurser på 12 uger eller mere.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken for højskolerne og husholdnings- og håndarbejdsskolerne indgår i Danmarks Statistiks kursistregister, som er en samlet beskrivelse af befolkningens deltagelse i kurser/enkeltfag ved voksen- og efteruddannelse, dvs. formelle, eksterne uddannelsesforløb som er finansieret, styret og tilrettelagt af en offentlig udbyder og finder sted udenfor arbejdstiden. Aktiviteten på husholdnings- og håndarbejdsskolerne er registreret fra starten af 1970'erne og højskoleaktiviteten kom med fra 1980'erne. For højskolerne blev kun aktiviteten på de lange kurser (dvs. kurser på 12 uger eller mere) registreret, men fra skoleåret 2011-12 kom også de korte kurser med (dvs. kurser under 12 uger).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken offentliggøres på:

- Kursister
- Årselever

samt på en opdeling af højskolerne efter deres primære aktivitet. Der skelnes mellem følgende:

- Almene og grundtvigske højskoler
- Ungdomshøjskoler
- Fagspecialiserede højskoler
- Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler
- Livsstilshøjskoler
- Kristne eller spirituelle højskoler
- Seniorhøjskoler
- Husholdnings- og håndarbejdsskoler

Statistikken opgøres på hhv. kursister og årselever. Kursister svarer til antal deltagere på et kursus. Årselever viser kursusdeltagelsen omretnet til fulde studieår og beregnes som en opsummering af den andel af et fuldt studieår (brøk), som kurset svarer til for den enkelte kursist. Beregningerne baserer sig på et undervisningsår på 40 uger. Statistikken præsenteres også i Statistikbanken opdelt på skoleår (1. august - 31. juli) eller kalenderår.

2.3 Sektordækning

Uddannelsessektoren.

2.4 Begreber og definitioner

Højskole typer: - Almene og grundtvigske højskoler - Ungdomshøjskoler - Fagspecialiserede højskoler - Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler - Livsstilshøjskoler - Kristne eller spirituelle højskoler - Seniorhøjskoler - Husholdnings- og håndarbejdsskoler

Korte - lange kurser: Korte kurser er under 12 uger, lange kurser er 12 uger eller mere.

Kursister - årselever: Kursister er deltagere på et kursus. En årselev svarer til 40 kursusuger pr. år.

Skoleår - kalenderår: Skoleår er perioden 1. august til 31. juli. Kalenderår er perioden 1. januar til 31. december.

2.5 Enheder

Statistikken offentliggøres på:

- Kursister
- Årselever

samt på en opdeling af højskolerne efter deres primære aktivitet. Der skelnes mellem følgende:

- Almene og grundtvigske højskoler
- Ungdomshøjskoler
- Fagspecialiserede højskoler
- Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler
- Livsstilshøjskoler
- Kristne eller spirituelle højskoler
- Seniorhøjskoler
- Husholdnings- og håndarbejdsskoler

2.6 Population

Personer som har været på højskoleophold eller på husholdnings- og håndarbejdsskole i tællingsperioden.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Hvert år registreres kurser som er afsluttet i perioden fra 01-08 år X til 31-07 år X+1.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Kursister, dvs. personer som har deltaget i et kursus på en højskole eller en Husholdnings- og håndarbejdsskole i den specificerede periode.

2.11 Referencetid

01-08-2013 - 31-07-2014

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik §6.

Dataindsamlingen er ikke baseret på EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Begrænset direkte respondentbyrde, da data primært stammer fra administrative registre.

2.15 Øvrige oplysninger

Der foreligger ingen øvrige oplysninger.

3 Statistisk behandling

De indkomne data kontrolleres og fejlsøges: Dvs. institutionsnummer, valide datoer/perioder, koder for kursustype og personnummer. Personnumre køres op imod personnummerregisteret, og eventuelle fejl og mangler rettes til. Hvis højskolen anvender et administrationssystem, så er der indbyggede fejlfiltre som sikrer, at de data som Danmarks Statistik modtager, er korrekte.

3.1 Kilder

Godkendte udbydere af voksen- og efteruddannelse i form af højskolekurser.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Højskolerne indrapporterer de kursusdeltagere, som har afsluttet et højskolekursus i den specificerede tællingsperiode. Indberetningen sker enten gennem højskolernes administrationssystem direkte til Danmarks Statistik via en system-til-systemløsning eller på fremsendte excel-ark.

3.4 Datavalidering

Data kontrolleres for korrekt institutionsnummer, valide datoer/perioder, valide koder for kursustype og personnummer. Personnummeret køres op imod personnummerregisteret, og eventuelle fejl og mangler rettes til så vidt muligt. Anvender højskolen en system-til-system indberetning, så er der indbyggede fejlfiltre i dette som sikrer, at de data som Danmarks Statistik modtager er i korrekt stand.

3.5 Databehandling

Udover fejlsøgning og fejlretning samles data i en gruppering efter forskellige højskoletyper:

Almene og grundtvigske højskoler Fagspecialiserede højskoler, Seniorhøjskoler (har kun korte kurser) Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler, Kristne eller spirituelle højskoler, Livsstilshøjskoler, Ungdomshøjskoler, Husholdnings- og håndarbejdsskoler

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er bekræftet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Statistikens brugere er enkeltpersoner, offentlige myndigheder, private interesseorganisationer, udenlandske interessenter samt leverandørerne af de statistiske grunddata.

4.1 Brugerbehov

Statistikens brugere er enkeltpersoner, offentlige myndigheder, private interesseorganisationer, udenlandske interessenter samt leverandørerne af de statistiske grunddata. Anvendelsesområder: Offentlige og private planlægningsformål, forskning, uddannelse, debat og markedsføring mv.

4.2 Brugertilfredshed

Der er ikke indsamlet viden om brugertilfredshed.

4.3 Fuldstændighed af data

Ingen bemærkninger i relation til denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

De væsentligste fejlkilder er fejl i højskolernes indberettede administrative data, som der så vidt muligt rettes op på gennem forskellige kontrolprocedurer. Udgangspunktet er at der er tale om totaltællinger så usikkerhedsmål er ikke beregnet.

5.1 Samlet præcision

Idet materialet bygger på indberetning fra administrative registre og der er knyttet kontrolprocedurer til indholdet af de administrative registre samt omfanget af den indberettede aktivitet, må den samlede pålidelighed betegnes som god. De administrative registre i højskolernes administrative systemer er bygget på med henblik på at levere data til Danmarks Statistik på en sådan måde, at der leveres netop de data, Danmarks Statistik ønsker.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant da der er tale om en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

En eventuel manglende indberetning fra højskolerne vil give en underdækning i de samlede resultater. Det skønnes at underdækningen er lille pga. administrationssystemernes indbyggede kontrolprocedurer. Alle indberetninger kontrolleres for afslutningsdato i perioden. Evt. gemmes data til næste periode såfremt kurset er afsluttet efter den specificerede perioden sidste dag.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Pålideligheden af statistikken vurderes at være god. Fejlregistreringer hhv. manglende opdateringer af de administrative registre er de væsentligste usikkerhedskilder. Indberetterne har mulighed for at indsende supplerende oplysninger for tidligere referenceperioder, primært det foregående år. Det seneste år skal derfor betragtes som foreløbigt. Denne mulighed anvendes dog yderst sjældent for denne statistik.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres foreløbige tal. Højskolerne har imidlertid adgang til at korrigere tidligere indsendte oplysninger, så der kan forekomme revisioner. Denne mulighed anvendes dog yderst sjældent.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer årligt, normalt med data for seneste skoleår i første kvartal dvs. omkring 6 mdr. efter afslutning af indsamlingsperioden.

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt. Punktligheden varierer alene som følge af ændring af de administrative systemer, hvorfra data indberettes, hvilket kan bevirke en senere indberetning.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt, normalt med data for seneste skoleår i første kvartal dvs. omkring 6 mdr. efter afslutning af indsamlingsperioden.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt. Punktligheden varierer i al væsentlighed alene som følge af ændring af de administrative systemer, hvorfra data indberettes, hvilket kan bevirke en senere indberetning.

7 Sammenlignelighed

Generelt er sammenligneligheden over tid god. Statistikken kan sammenlignes med Undervisningsministeriets opgørelser, som dog er foretaget med henblik på opgørelse af højskolernes finansielle tilskud.

7.1 International sammenlignelighed

Der er ingen international sammenlignelig statistik på dette område.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Generelt er sammenligneligheden over tid god. Statistikken kan sammenlignes med Undervisningsministeriets opgørelser, som dog er foretaget med henblik på opgørelse af højskolernes finansielle tilskud.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Kursister ved højskoler indgår i Danmarks Statistiks kursisregister og offentliggøres i dette register. Voksen- og efteruddannelse anvender samme klassifikation af uddannelser som anvendes på det ordinære uddannelsesområde (fuldtidsuddannelserne) og det er derfor muligt at foretage forskellige sammenligninger på tværs af de to områder. Undervisningsministeriet har ved flere lejligheder offentliggjort oversigter over antal årselever. Opmærksomheden henledes på, at det antal årselever, der kan udledes af de tilskud, der udbetales til højskolerne (Undervisningsministeriets opgørelse) og det antal årselever, der kan udledes af den indberettede varighed af de enkelte kursusforhold, kun er delvis sammenligneligt. Det skyldes overvejende to ting: 1) At Danmarks Statistik forsøger at give et mål for det realiserede aktivitetsomfang, mens Undervisningsministeriets oplysninger tager udgangspunkt i udbetalte tilskud samt 2) at periodiseringen for indberetningerne er forskellig.

7.4 Intern konsistens

Ingen bemærkninger.

8 Tilgængelighed

Der offentliggøres artikler i NYT fra Danmarks Statistik, og tallene lægges i statistikbanken samtidig.

Se: [Lange kurser](#) og [Korte kurser](#)

Der kan gives forsker adgang til de detaljerede data fra kursisregisteret efter nærmere aftale med Danmarks Statistik. Specialopgaver kan leveres gennem Danmarks Statistiks Kundecenter.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Lange kurser: Seneste Nyt fra Danmarks Statistik nr. 142, 24. marts 2015: [Lange højskolekurser 2013-14](#) Korte kurser: Seneste Nyt fra Danmarks Statistik nr. 146, 25. marts 2015: [Korte højskolekurser 2013-14](#)

8.5 Publikationer

Ikke relevant for denne statistik.

8.6 Statistikbanken

[Statistikbanken - højskoler.](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Statistikken er samlet i Danmarks Statistiks kursistregister, som er et kumuleret register. På grund af sammenhængen med andre personstatistiske registre, uddannelsesregistret, institutionsregistret og erhvervsregistret mv. er anvendelsesmulighederne meget omfattende. Der kan gives forsker adgang til de detaljerede data fra kursistregisteret efter nærmere aftale med Danmarks Statistik.

8.8 Anden tilgængelighed

Data fra højskoletællingen lægges i kursistregisteret samt i statistikbanken. Specialkørsler kan gennemføres af Danmarks Statistiks Kundecenter.

8.9 Diskretioneringspolitik

Der henvises til Danmarks Statistiks standard fortrolighedspolitik [datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Ved offentliggørelse følges Danmarks Statistiks diskretioneringspraksis, se nærmere i Dst's datafortroligheds-politik.

8.11 Reference til metodedokumenter

Se nærmere i uddannelsesmanualen, [Uddannelsesmanualen](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Erik Christiansen, tlf. 3917 3249, e-mail: ech@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Erik Christiansen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

ech@dst.dk

9.7 Telefonnummer

3917 3249

9.8 Faxnummer

39 17 39 99